

Návštěvy

*Zlé laně přicházejí na náš dvůr
přijdou a postojí a krásné hlavy skloní*

*Neznámý pach nahání jim hrůzu
chutnají strach jak bílý balvan soli*

*S tlukoucím srdcem dýchají nám do sna
stahují z nebe horké seno hvězd*

*A když zas odejdou pak nechávají v prachu
otisky ostrých tvrdých kopýtek*

*Stáda zlých laní chodí na náš dvůr
čekají celou noc a odcházejí k ránu*

*Jan Skácel
(KDO PIJE POTMĚ VÍNO 1988)*

*Skácel má vždy sudý verš.
Vyvysačovaná vakovyvysačovanička vyvinula viviózní vivisekci.
Jdu chcandit, ztratila jsem svůj rododendron.
Krásně narvané agregáty.*

*Váza splynula s kopou polobotek.
Guláš radosti zlehka usíná.
Nenamáhej se, lehni si do sítě a zasyp se větvemi.
Tmavě modrá tuš tušení.*

*Zelí v lavoru tleje.
Trabant z nebe leje.*

*Krtek se hrabal, až ovinul kořen.
Shořen rozsypávám popel.*

*Stonožka se ztratila za obzorem, zakopává, ale zarputile pokračuje hledat
hotel leprikonů.
Dveře jsou pod zámkem, stonožka přelézá plot a vchází přes kuchyni.
Hle, okurka okurek!
Křupavost sama!*

*Třepotá se v rohu struhadlo.
Hádanky!
Pohádky!
Dupot polobotek na schodech z buku.*

Stonožka tančí čtverylku, trylkuje do rytmu polky...

V prostějovském muzeu je totiž výstava „**O máku**“!

(Jádro textu vzniklo na semináři Poetry slam **Tima Postovita**, o kterém si můžete přečíst uvnitř časopisu. Doplněn byl v brzkých ranních hodinách o půlnoční citáty porotců, recitátorů i redakce.)

Vítězslav Adamec

Na sobotní večer si připravte slavnostní róby na předávání Oscarů!!

Skáceldoku #01

INSTRUKCE

Pravidla jsou stejná jako u klasického sudoku.

Místo čísel použijte tato písmena.

(Rada: dejte si pozor na krátké A a dlouhé Á.)

1 = J, 2 = A, 3 = N, 4 = S, 5 = K, 6 = Á, 7 = C, 8 = E, 9 = L

Á				E			K	
K	E		Á	C		S		
		A			J	E		N
J		L			S			A
				Á	C		N	S
	S	Á		L		K		
E			L					Á
S		K		N	Á	J		
		J		A			L	K

Skáceldoku #02

INSTRUKCE

Pravidla jsou stejná jako u klasického sudoku.

Místo čísel použijte tato písmena.

(Rada: dejte si pozor na krátké A a dlouhé Á.)

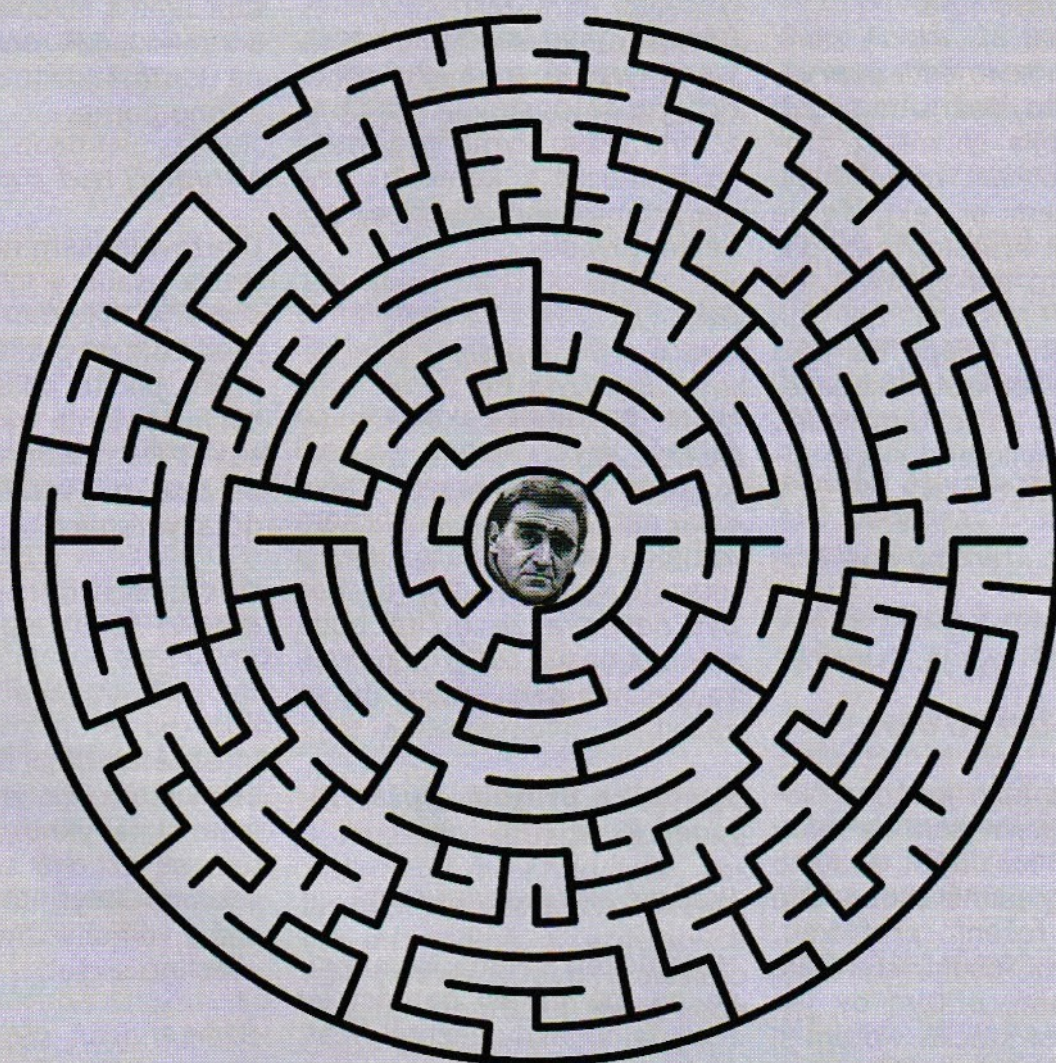
1 = J, 2 = A, 3 = N, 4 = S, 5 = K, 6 = Á, 7 = C, 8 = E, 9 = L

	N		S				E	K
E		S		N	Á			J
	J				K	C		
	S			L	J			C
	Á	L			C	K	Á	S
K			Á					
		J		C			K	L
N	A			S	E	J		
	L				Á			Á

Další záludné bludiště

Pomož Janovi najít cestu ven

Rozhovory s recit

Samuel Zheng, Henri Michaux: *Trhání hlav*

Provokuješ rád?

Ano, vždycky. Mám rád, když text v lidech zanechá stopu, klidně i negativní.

Jak jsi s textem pracoval? Co tě na něm fascinuje?

Když jsem text četl poprvé, trvalo dlouho, než jsem se jím probral. Líbila se mi až groteskní názornost trhání hlav. Nejprve jsem si řekl, že je to jen další brutální text, postupně jsem ale zjišťoval, že na mnoha místech zas tak brutální není. Chápu ho jako vykreslení konkrétní situace, kterou jsem za textem našel. Velmi mě bavilo hrát si s představou utrnutí hlavy.

Kdo je muž, kterému nosí hlavu?

To jsem chtěl být já. (smích)

A kdo jsou tudíž ti dva?

Já je chápu jako jednoho člověka, se kterým jsem ve sporu nebo který mi ublížil. Jsou to dvě stránky jedné osoby, dvě možnosti řešení problému. Podsouvá mi řešení, které ale není upřímné, přitom by jen ta upřímnost stačila. Potom si chce utrhnout i vlastní hlavu, ale nedaří se mu to.

Alexander Koukol – Václav Havel: *Monolog Huga*

Kdo je Hugo?

Hugo je odporný, oportunistický, prospěchářský ... člověk. Řekl bych ošklivější slo-

vo, ale řeknu člověk.

Identifikuješ se s ním?

V myšlenkách ano, v činech ne, což si myslím, že je pěkné.

Jak pracuješ s faktem, že se jedná o monolog?

Nechápu text jako monolog. Beru ho jako každý jiný text, jsem tam já a já chci něco říct, ne ta postava. Ačkoli se z toho těžko vymaňuje, musí se vycházet z kontextu hry, ale promlouvám za sebe, nedělám divadlo.

Jaká je základní myšlenka textu?

Hugo postupně ukazuje, co je zač. Je to chlapec, co sedí v hospodě, říká krásné líbivé věci například na politickém mítinku, ale v tomto úryvku ukazuje, že chce být a chce být nejvíc a že určitě bude víc, než dosud byl. Tím odhalí, že všechno dělal proto, aby se zalíbil.

Veronika Brajdić, Dušan Taragel: *Kurz*

Proč sis zvolila tento text?

Moje učitelka Hana Nemravová ho má už asi patnáct let a nikdo ho nikdy nechtěl říkat. Já letos končím v dramaťáku, tak jsem ho vzala jako osobní výzvu, protože nikdo jiný ho nechtěl. Dostala jsem ho už loni, ale nebyl seškrtaný. Letos mi ho Standa Nemrava seškrtal, tak jsem do něj šla.

Necítíš při přednesu rozpaky?

Ne, vůbec. Text mi od začátku přišel vtipný a že bude sranda ho říkat, ale před prvním přednesem jsem si pomysle-

la „do prdele, co když se tam budu červenat?“ (smích) Ale nemám s tím vůbec problém.

Jak moc máš vybudovanou představu té situace?

Představuju si to. Ne že bych viděla, v jakých jsou pozicích, ale mám představu, jak vypadají Jana s Milanem a Norbert s Lenkou, jak jsou rozmístění na karimatkách. Ale nemám z toho porno.

Nehraničí text s monologem?

Uvažovala jsem nad tím. Je to próza psaná v ich-formě, postava je výrazná a hodně komunikuje s publikem. Nevím příliš, jak to odlišit. Ale proč bych nemohla být školitelkou sexu? Dám vám fiktivní číslo, můžete mi volat a pokládat dotazy. (smích)

David Štandera, Leonid Andrejev: *Polib ho a mlč!*

Jak se ti recitoval vážný text?

Vlastně dobře. Nemám problém s tím, že je vážný. Spíš jsem si navyknul, že za vtipný text se schová spousta věcí, zatímco když divák poslouchá a vnímá vážný text, tak je všechno slyšet.

Uvědomoval sis, že mluvíš hodně potichu?

V některých pasážích to bylo naschvál. U jiných mi diváci říkali, že byly hodně potichu, což jsem nechtěl. Ale doufám, že to bylo slyšet.

Je řečeno, proč je Sergej odsouzený na smrt?

Není, ale v tomto úryvku to není příliš podstatné. Kontext je takový, že se připleti

átory 2.kategorie

ke skupině teroristů, a ačkoli neudělal nic zlého, byl v nevhodnou dobu na nevhodném místě, takže ho odsoudili s celou skupinou.

Která z postav je ti nejbližší?

Asi Sergej, jsme stejně staří. A já nejsem tak pruderní čurák jako jeho otec ani zničená submisivní ženuška, tak si nepřipadám. *(smích)*

Teď jsi to dokonale shodil, díky.

Petra Vališová, Marie-Thérèse Cuny, Annie Girardot: *Sociální pracovnice*

Co tě vedlo k výběru textu se sociální tematikou?

Je to díky mému pedagogickému vzdělání, sociálním tématům se věnujeme velmi často, byť sociální činnost není přímo můj obor. Přijde mi, že je to téma, o kterém by se mělo mluvit. Když jsem narazila na tento text, byla to ideální volba.

Stojíš na straně sociální pracovnice, nebo rodiny?

Když přednáším, snažím se být nestranná, jsou tam témata, u kterých se dá postavit za obě postavy. A v životě taky nedokážu rozhodnout, každá taková situace je hodně individuální a nedá se postavit jednoznačně na jednu stranu.

Daniel Klouda, Ascanio Celestini: *Člověk s deštníkem*

Kde jsi přišel k tak skvělému textu?

Chtěl jsem si vybrat něco vážnějšího, jeden text už jsem měl vybraný. Ale potom, co se stalo na Ukrajině, začal házet jiné významy. Sálh jsem proto po spíš politickém materiálu. Tento text je z představení *Proslov k národu*, které se hraje v Národním divadle na Nové scéně. Je to pásmo podobných politicky zaměřených přednesů.

Co jsi říkal na reakce publika?

Byl jsem rád za smích. Ale když jsem se text učil, nebyly v textu vtipy tak vidět a ukázaly se až při přednesu před publikem. Zaujalo mě, že se dneska smějí až do samého konce. Když jsem ho recitoval poprvé, přestali se smát ve chvíli, kdy mi člověk pod nohama začne lízat boty.

Máš za textem představu konkrétní osoby, nebo ho chápeš spíš metaforicky?

Když jsem si text vybíral, v kontextu situace uprchlíků z Ukrajiny mě překvapilo, kolik nenávisti se bere dokonce i v mé rodině, u vzdělaných lidí. Přitom strach z něčeho nového a ohrožení jistot vede třeba až k tomu, že jsou nastvání z představení pro ukrajinské děti. Koncem jsem mířil k tomu, že celý vývoj události je motivovaný strachem.

Kvido Kratochvíl, Pan Fenek: *Kantoronavirus*

Jsi sám učitel?

Neučím, ale studuju pedago-

giku, takže snad jednou budu.

Takže jsi situaci zažil z druhé strany?

Ano, zažil jsem ji ze strany žáka ve třetáku.

Co je to za text?

Je to původně slamový text od Pana Fenka. Já jsem ho udělal recitační formou, takže bez těch performativních prvků.

Myslíš, že je stále aktuální?

Určitě je, i když už to zrovna neprožíváme. O to je ale úsměvnější, že už můžeme zavzpomínat. Už to není problém, ale radostná vzpomínka.

Nicole Haismanová, Romská pohádka: *O mrtvém mlenci*

Jak jsi přišla k romské pohádce?

Je to jeden z textů, který mi dala Hanka Trázníková (*učitelka – pozn. aut.*), já jsem si z té knihy vybrala tento, protože se mi strašně líbil, je to úplná fantasmagorie.

Která část tě nejvíc baví?

Mě baví, že je to v něčem takový remix Kytice. Baví mě všechny zvraty. Je to úplná královina, to mě baví.

Co jsi říkala na reakce publika?

Na Wolkráku je publikum vždycky skvělé, takže super, vždycky se sem těším.

Vítek Staša

Rozbor recitátorů: Čtyři kolečka Vítka

Zápis z besedy členů poroty 2. kategorie se členem redakce

Přišel jsem za porotci 2. kategorie (a Janou Machalíkovou) se žádostí, jestli by byli tak ochotní a poskytli redakci nějaké shrnující hodnocení dnešní recitace, jelikož kvůli formátu rozborů ve skupinách (a jedné naší spící redaktorce na kancelářské židli) nebylo možné zachytit vše podstatné.

Vít Roleček: Tak jo, každý řekne jednu věc a pojedeme čtyři kolečka.

Jana Machalíková: Čtyři kolečka Vítka Rolečka. *(smích)*

Aleš Vrzák: Já nevím, jestli jsme schopni ti něco říct.

Vít Staša: To byste ale měli, ne?

AVr: Vždyť jsme tam mleli strašně dlouho...

VS: Aspoň nějak stručně, abychom tam neměli prázdnou stránku.

AVr: Tak jí složte z fotek, vždyť jste tam fotili jak šílený. Prostě to tam navařte fotkama.

VS: Tak aspoň souhrn, co byly častější chyby, co se vytýkalo.

JK: Bavili jsme se hodně o technických věcech, o nedořikávání koncovek slov. Taky o prostoru, o slyšitelnosti, jak umluvit prostor, aby to došlo až dozadu.

(Aleš Vrzák se zvedá a odchází, předstíraje důležitý telefonát.)

Libor Vacek: Řada lidí neodhadla zvukový prostor, a byli proto špatně slyšet nebo jim nebylo rozumět, protože si neuvědomili, že ten prostor má nějaké akustické parametry, které jsou jiné, když si to tam zkusí bez publika a když se to tam zaplní. I to, že za sebou mají velikou díru jeviště, které žere kus zvuku. Část lidí o to zakopla, nezvládli akustiku toho prostoru. Taky byl velký rozptyl v dramaturgii textů, od velmi náročných a kvalitních textů, které někdy neodpovídaly míře interpretačních zkušeností, až po texty téměř banální, se kterými není příliš co dělat, protože jsou prvoplánové, jednoduché, místy až skoro

plytké, takže nedávají žádnou interpretační šanci. Zůstane to na bázi ozvučeného textu, který funguje jen prvoplánově. Vzdálenost krajností v dramaturgii byla značná.

VR: I výkony byly některé velmi precizní a některé...

JK: Méně precizní.

Apolena Veldová: Také jsme mluvili o tom, že chyběla vnitřní stavba textu, protože interpretům chybí zkušenost, jak si rozložit síly a jak vnitřní stavbu vytvořit.

JK: Ve skupině jsme řešili, že u některých lidí je vidět, že když dělají vtipný text, tak jdou vyrábět humor, ale týká se to i opačných, že jdou vyrábět drama. Obojí škodí autenticitě projevu.

VR: My jsme se tím také zabývali a došli jsme k řešení, že se jedná o útěk před strachem. Strach se překonává potřebou projev zjednodušit, zavřít do nějaké škatulky a tu charakterizovat.

LV: Vytrácí se autenticita interpreta, který se schová za prefabrikovanou formu sdělení a zavře si cestu

Rolečka

k osobní komunikaci s divákem. Může to být sebeobrana před vlastní nervozitou nebo studem. Publikum pro něj není partnerem, ale spíše jakousi latentní hrozbou.

VR: Jinak jsou krásní!

(smích)

JK: Překvapilo nás, že je tady hodně lidí poprvé.

LV: Je zvláštní, že ve druhé kategorii se objevují lidé, kteří jsou na začátku. Většinou do ní přecházeli lidé, kteří si to už odbyli v první kategorii. Letos je ale velký podíl těch, kteří do tohoto světa vstupují.

VR: Pak si myslíme, že slam není dobrý na recitaci. A budeme si to asi myslet stále. (...)

LV: Je riskantní si vzít slamový text, protože v druhé interpretaci se vytrácí autenticita zrodu textu teď a tady a zesiluje se riziko, jsou tam místa, která jsou navíc, fungují jako vložka nebo rytmický prvek, které vznikají v danou chvíli, ale nejsou součástí obsahového sdělení. Tím se komplikuje následná interpretace. Chápu, že je to svůdné, protože slam je atraktivní.

JM: Já jsem vždycky měla pocit, že to není ani ryba, ani rak, že je to nakročení. Nemá to ani hravost, ani rytmiku. Cítím, že to asi někdy byl slam, ale tady se všechno vytrácí.

(...)

VR: Ještě jsme řešili, jestli ve 21. století dělat některé texty a dělat je tak vážně.

Na závěr jsme diskutovali o výhodách a nevýhodách dvou formátů rozborového semináře: v menších skupinách s jedním porotcem, nebo ve velkém kruhu, kde se vyjadřují porotci všichni. Mezitím se vrátil Aleš Vrzák a prohlásil, že lžu (věřím, že to myslel v dobrém), když jsem poděkoval, že nám zachránili číslo. Děkuji ještě jednou za bohatý materiál.

Vítek Staša

Apolena Veldová, Josef Kačmarčík, Vít Roleček, Libor Vacek, Aleš Vrzák

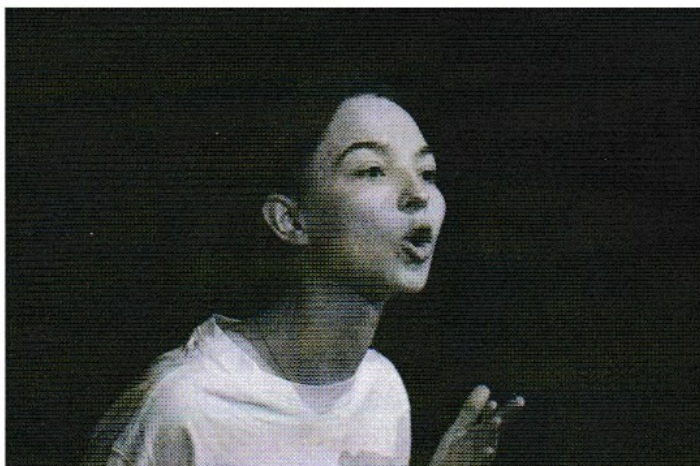
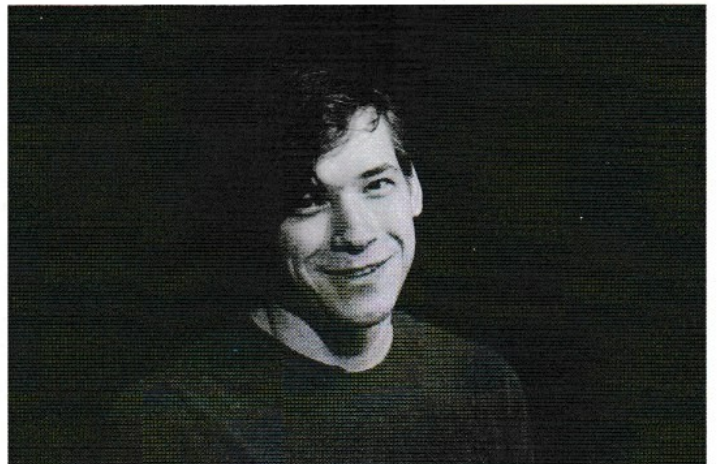
Z dnešního hodnocení recitátorů přinášíme vybrané úryvky.

Alexander Koukol, Václav Havel: *Monolog Huga*

Aleš Vrzák: Jaký jste z dnešních přednesů měli pocit?

Ester Gracerová (recitátorka): Bylo to hezké a kvalitní, úroveň mi přišla moc dobrá.

Aleš Vrzák: Jasně, souhlasím. Na začátek je důležité si říct, že každý úryvek má dvě roviny – dramaturgickou a interpretační. Předně jde o předání recitátorovi představy, jak on sám konkrétně vnímá vybraného autora, kam chce posunout danou látku, jak ji obohatí o své vědění, kterým on sám chce nějak dominantně vyjádřit celou záležitost. Měli bychom s naším začít u Saši Koukoly, který byl z vás jako první. Není úplně běžné, aby se na Wolkrově Prostějově objevovaly texty Václava Havla, jeho drama-

turgie je hodně zajímavá. Je tu jedna otázka, která je nasnadě, a to je otázka vybraného monologu. Saša to označil jako monolog, ale vlastně ta interpretace byla někde na pomezí monologu a monologického tvaru. Nebylo tam využíváno rekvizit, na jevišti nebyl vytvořen sál ze židlí. Znal jste někdo z vás Sašův text?

Ostatní recitátoři: Nene.

AV: Sašo, četl jsi tu knihu celou?

Alexander Koukol: Ano, sice jen zběžně, ale zhruba vím, o co jde.

AV: Rozhodující je určitá ekvilibristika, které se člověk nevyhne v úvahách a v práci s takovým druhem textu. Máme tu na jednu silný interpretační výkon v proměnách tempa vypravěče, kterého si zvolíme. Můžeme se dostat až do situace slovního průjmu, kdy ten text jen běží a běží. Ve druhé polovině se pak můžeme dostat do určitých problémů. Žvanivost, která se u vypravěče může projevit, se snadno promění v nebezpečnou rovinu, která nás může nějak osočit. Myslím, že v současném stavu Evropy, ve kterém se nacházíme kvůli válce na Ukrajině, je tohle velmi zásadní motiv, jenž se vřdycky bude vracet. Dneska, když máte daleko lepší přístup k informacím, můžete

tohle sdělení brát na lehkou váhu, ale člověk, který byl vystavený mediálnímu tlaku od komunistického tisku, tak mu snadno podlehne. Tohle nebezpečí v tom je. Proč to říkám, jde mi o běh té mnohořečnosti, té žvanivosti, když se něco spojuje s něčím, co se váže ještě na něco, a to něco se veze ještě s něčím a dohromady tohle všechno dál spěje do něčeho a něčeho a něčeho... Měl jsem pocit, že od Saši dochází v té interpretaci k určitému podcenění, že text byl zbytečně smrsklý do menší úvahy. Byla to pro vás ostatní zábava, nebo se ta zábava přetavila do něčeho většího?

Ester Gracerová: Pro mě to mělo kontext Havlovy doby, i když jsem v ní nežila, ale cítila jsem přesah i do dnešních dnů.

AV: Saša přednes vedl s velkou aktivitou, což si myslím, že je základ. Ty máš spoustu problémů s výslovností, což se tady dá krásně zapojit, Havlovy hry to umožňují. Postava pak vede ke zlepšení téhle nevýhody, a to si myslím, že fungovalo, že jsi s tím hrozně pěkně pracoval. Celé tohle povídání valím k tomu, že interpretace textu je velice individuální. Já jako recitátor ale přesně musím vědět, co chci říct, co chci svým přednesem dosáhnout. Saša se například rozhodl dát důraz na konec věty a zabalil jej do cynismu, nechal tam v tom skoro až sliz. Mohl si vybrat ale

i jiné formy sdělení – třeba čistě informační, nebo nějakou formu strachu. Každá interpretace něco přinese, každá je správně, ale já si musím vybrat jednu, která se stane. Co ty sis přál?

AK: Já viděl jistou agitační v hospodě, v tom textu jsem byl vlastně bezstarostný, ale na konci ze mě vyleze, co jsem za obľudu, ale pak zase pokračuju v bezstarostném duchu.

AV: Kolik má recitátor vlastně prostoru na to, aby pustil mráz do lidí? V Sašově proslovu šlo o tři písmena, o slovo *být*. Nevím, jestli se Sašovi vše podařilo, protože v určité chvíli se švihne do diváků tím samurajským mečem, ale po návratu do klidu v nás ten mráz musí zůstat. Saša to ale řekl tak, že jsme se sice lekli, ale když se Saša zase vrátil zpět, tak jsme si řekli jen „Jo aha, tak už dobrý.“ Kouzelná je absurdita, která v jeho hrách existuje a která je pro Havla strašně důležitá, že z ničeho je nakonec čirá hrůza. A já nevím, jestli jsi toho dostál.

AK: Nedostál, to je můj prostějovský syndrom, který mě tady vřdycky vcucne. Pak se ze mě stane takový intelektuální žvanil.

AV: To by u Havla nevadilo. Ty nejsi výrazný typ herce, máš minimalistická gesta, ale všímal jsem si detailů

tvého těla, tvého uvolnění suverenity, ten znak na mě šel, to jsi jednoznačně splnil. Mám jen problém se stovebním cyklem. Jak probíhá manipulace s davem, který já můžu až unavit, ale pak do něj najednou prasknu? Budto se zaměřím na jeden bod, který rozpracuju, anebo ho nechám být, trochu ho upozadím, ale pak musím budovat i věci okolo. Tvoje veliká výhoda je, že jsi typ na Havlovy hry. Jak to na vás působilo v celkovém dojmu? Typ těchto literatury není jednoduchý, je hodně náročný.

Rozálie Vraná: Já jsem z tebe přímo cítila „havlovinu“. Na začátku jsem text vnímala jako odlehčenou záležitost, měla jsem z toho srandu, ale na konci jsem už cítila varování. Takové postupné zpracování davu.

AV: Ono to otevírá ještě jedno téma: když sáhnu do uceleného, velkého celku (jako je třeba román), tak pokud mnou vybraná pasáž není sama ucelená, tak jsou pro ni důležité ještě jiné různé kontexty. Pak se musíte ptát: „Mám ten úryvek dopravit? Mám do něj zahrnout něco dalšího?“ Nemáte poskytnout pouze jeden diapozitiv, ale celý film. Ty, Sašo, máš i originální výrazovou techniku, ty vyslovuješ jinak půl abecedy, ale je to zajímavé, funguje to.

AK: Napíšu si do životních cílů, že si vyčistím řeč.

Rozálie Vraná, Sylvia Plath: *Lady Lazarus*

Ester Gracerová: Nebylo to poprvé, co jsem slyšela tuhle báseň, ale zůstala ve mně působivost – po celou dobu jejího přednesu a vlastně i potom.

AV: Jakým způsobem ses k tomu textu dostala?

Rozálie Vraná: Přes náš školní časopis, mně se Sylvia a její poezie hrozně zalíbila a pak jsem hledala, co recitovat, a vzpomněla jsem si, že jsem tohle načítala právě do našeho školního časopisu, tak jsem do toho šla.

AV: Znáte Sylvii Plath a báseň *Lady Lazarus*? Hrdinka té básně funguje v životě takovým zvláštním stylem, pokouší se o sérii sebevražd, až se jí jedna podaří. Sylvia je jedna z nejvýraznějších ženských existenciálních básnířek světově. Já se chci ale vrátit k tomu, co znamená sebevražda pro ženu, která má děti? To je gesto, které je šílené. S čím ona bojuje, jak to je veliká bolest, že je schopná o tomhle uvažovat a pak to vlastně uskutečnit? V recitaci pak máme jednat podle svého typu, Rozálie je určitý typ a podle toho je schopná do toho dát nějaké emoce. Každá holka tam dá jiné emoce, jinou osobní sílu. Od každé by to zaznělo s jinými prostředky. Mně se zdálo, Rozálie,

jako bys byla tím příběhem zasažena, až vlastně paralyzovaná. Ty sebou nemusíš mlátit na jevišti hlavou o zem, to není nutné, ale ve tvém charismatu se tohle musí odehrát, musíš ukázat ten boj mezi tělem a myslí, který u sebevraždy je. Ty ses ale strašně soustředila. Těch výkonů, na které se recitátoři až moc soustředili, tam dnes bylo víc a myslím, že nedopadly úplně dobře. A jedním tím přesoustředěním jsi byla i ty. Byla to jen jedna linka, chyběla erupce. Měl jsem jako divák pocit, že k tobě nemůžu, sice tě můžu sledovat, ale nemůžu s tebou komunikovat.

RV: Já si to zkoušela říkat několika způsoby, ale tahle ta depka, ta se mi k tomu hodila nejvíc. Ona se už třikrát pokusila o sebevraždu a ten svět jí to prostě nechce umožnit. Myslím, že mi tohle předání ale zkazila má dnešní nervozita.

AV: Jde o velký vnitřní boj. Něco bojuje s něčím uvnitř těla a my to musíme cítit. Z tebe má být cítit přetlak toho „dovol mi, světe, se zabít“, to jsi sama teď říkala. Jde o naplněnou bombu, která bouchne, i když tomu nepředchází vnější prostředky. Ta báseň má obrovskou energii, která má převálcovat hlediště. Ukazuješ resignovanost, ne boj, myslím, že jsou i jiné možnosti. Vidíme strašně silnou ženskou osobnost, kterou Platová bezpochyby byla, je vynikající umělkyně

a její poezie funguje po celém světě. Tenhle výběr je krásný, já jsem moc rád, že jsi ji přinesla do soutěže, že Platovou otevřeš i pro jiné holky. Jinak je třeba něco dělat s technikou pusy. Dej si pozor na sykavky. Důležité je dbát také na verše. Verše jsou noty, které dostávám, a nesou určitý vzkaz. Když vám skladatel napíše skladbu, také si nebudete měnit různé noty za jiné. Musíme udržet verš i myšlenku. Samozřejmě, vždycky je pro mě důležitější hlavně myšlenka, takže kdyby mi ji měla technická stránka zničit, tak se na to vykašlu. Ty jsi dávala najevo hlavně zlobu, ale paleta je daleko pestřejší, tam se odehrává mnohem víc pocitů. Oba texty, o kterých jsme se bavili, mají v sobě přetlak a žvanivost. Došlo k podcenění, nebo možná k nervozitě, ke trémě, která může člověka na jevišti svázat. Tyhle veliké emoce, které texty přináší, v nás vytváří bariéru, že to třeba bude trapné. Pokud nejste herci a herečky, tak to často přinášíte jen po kouskách a ověřujete si, co diváci snesou.

Ester Gracerová, Jana Štrobová: *Všechny své věci nosím s sebou*

AV: Tohle je strašně těžký text. Zdánlivě je velmi jednoduchý – chodím po světě a nosím si s sebou tohle, tohle a tohle. Ale každá jedna věc je strašně důležitá a nese s sebou nějakou výpověď o životě. Vezměte

si ukrajinské uprchlíky, kteří si ze dne na den museli zabalit jeden kufr a do něj smrsknout všechn svůj majetek. Je to tedy zdánlivě fatální text, ale když já jako recitátor dokážu dostat do daných předmětů jejich význam, tak to nese velkou sílu, a to myslím, že dneska úplně nevyšlo. Přišlo mi, že jsou pauzy o kousek přetažené, člověk už neví ten příběh, sedí ve vzduchoprázdnu, ale ty najednou řekneš další předmět a posluchač se zase naladí, ale pak znovu přijde dlouhá pauza. Takhle to proběhne xkrát a posluchač se unaví, protože furt začíná odznovu. Pauzy vždy nesou velkou sílu, kterou by šlo dát do každého toho předmětu, ale bylo by to ohromně těžké. V takovémhle textu mám strašně málo expresivních prostředků. Je to tak hraniční a jemné, že když se půjde do vnějškové akce, tak se to celé rozpadne, protože to bude falešné. Je třeba se naučit pracovat s typem atmosféry, a je to v těch pauzách.

Ester Gracerová: To je můj cíl, já totiž nestíhám během svého přednesu vnímat pauzy.

AV: Já bych řekl, že v tom má být větší čas a vysvětlení. S těmi lidmi nějakým způsobem pulzují. Ty jsi to dnes na můj vkus udělala v příliš velké pravidelnosti. Jde o interpretaci, která vždy bude hraniční. Tvůj výkon byl, myslím, moc dobrý, ale hledáme mož-

nosti, kam by se mohl ještě posunout. O tom jsme mluvili i u jiných výkonů, že já si mohu znázornit všechny obrazy, které v textu jsou, ale nemusím je všechny použít. Pro nás se tvůj výkon nestal 100 % srozumitelný.

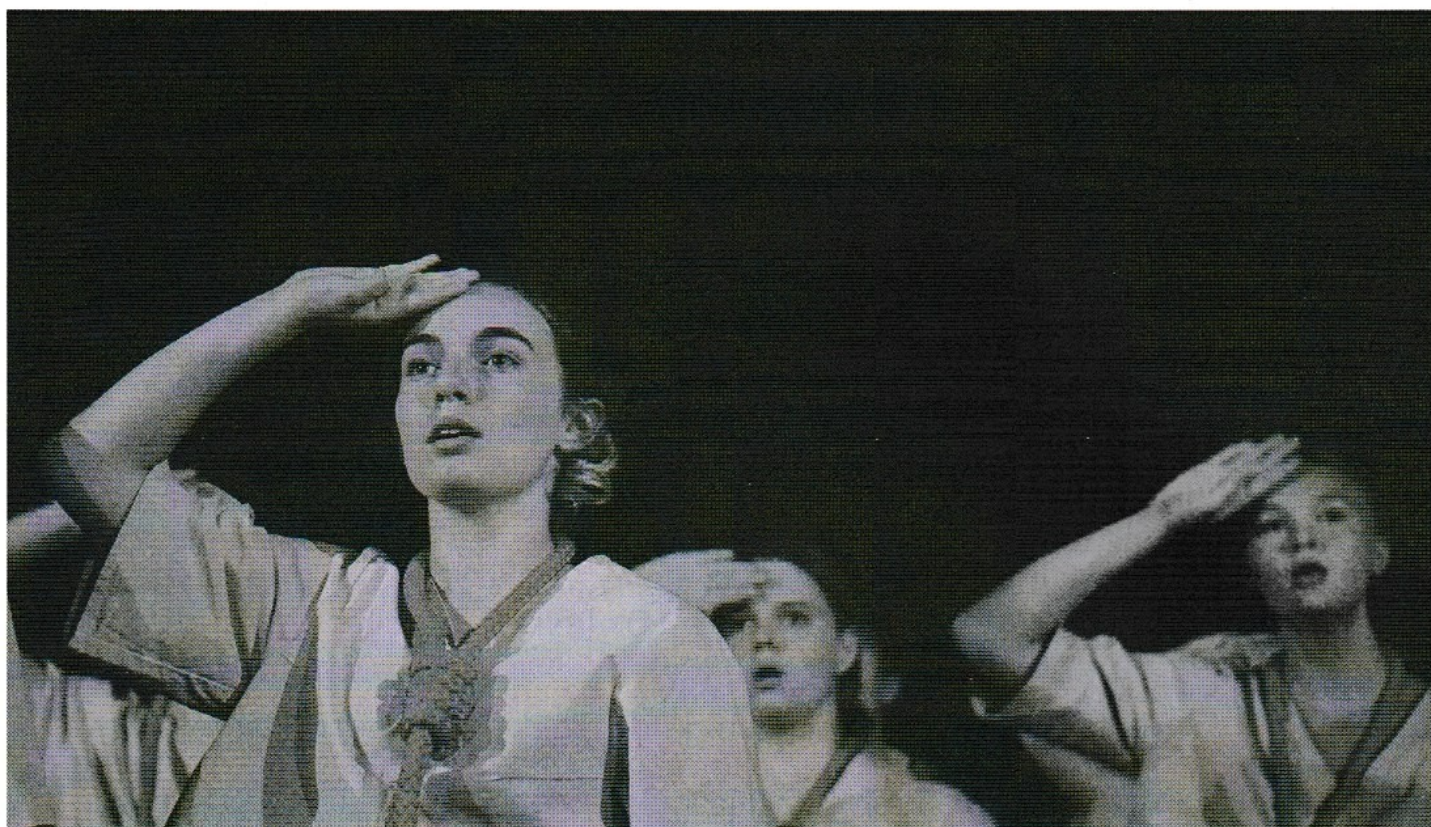
Petra Vališová, Marie-Thérese Curry: *Sociální pracovnice*

AV: Jde o určitou lidovost. Dostáváme se do žánru, který je na hranici literatury a publicistiky. Teď záleží na tom, jakou jít cestou. Já bych úplně nepodporoval cestu krásné literatury. Péto, ty jsi šikovná, výrazná, za přednes máš samé jedničky. Ale teď tvé finále. Je tahle sociální pracovnice kráva, nebo je oběť, která se snaží, ale nikdo jí nerozumí? Na tohle je úplně nejdůležitější si odpovědět, ale já z tvého projevu odpověď nevím.

PV: Já se snažila být nestranná a nechat diváka, aby si vybral, co je mu příjemnější. Ani já jsem na žádné straně nestála.

AV: No vidíš a tohle je rozhodnutí o fatálním přístupu. Ty jsi byla chvíli na téhle straně, pak jsi byla chvíli s bábou, to je pro toho diváka pak strašný zmatek. Úředníci jsi zprvu hodně ironizovala a já nemohl přijít na to, proč to děláš. Musíš lépe promyslet, kam dostáváš danou postavu.

Tereza Jindrová

Svědectví o životě v KLDŘ

Soubor Bezejména; Liberec

Proč jste se rozhodli udělat představení právě na základě předlohy Svědectví o životě v KLDŘ od Niny Špitálníkové?

Soňa Bergmanová: Náš soubor byl vždycky vysazený na depresivní témata. Narazili jsme na tuhle knížku a přišla nám originální. Většinou se zpracovává téma komunismu, ale Severní Koreu jsme ještě nikde neviděli.

Jak na vzniku představení pracujete?

Viktorie Benešová: Pracujeme jako kolektiv. Uděláme men-

ší skupinky, ty vytvoří scénu nebo situaci, pak se vybere ta lepší, nějak se to dá dohromady, poskládá se to. Ale stejně se to mění. Teď je to trochu jiné představení. Před rokem jsme tam měli něco jiného, před týdnem jsme tam měli něco jiného... Vlastně dva dny před festivalem jsme to ještě skoro celé změnili.

Vojtěch Matějčička: Je to živé. Vzniká to z nás.

Jak vznikaly vaše kostýmy?

Kateřina Sikorská: Kostýmy vymyslela naše paní učitelka.

SB: Po celém Liberci jsme narychlo hledali švadlenu, která by nám něco vytvořila do týdne. Naštěstí se nám nabídla jedna paní z centra, takže se to podařilo.

VB: Naším cílem bylo, abychom vypadali všichni stejně, aby v té Severní Koreje nebylo nic odlišného.

VM: Celá výprava vzniká od všech, kolektivně. Bylo by dobré, kdyby si všichni udělali čas na to si přečíst tu knížku. Je tam toho hodně, je to zajímavý a my jsme rozhodně neobsáhli všechno.

Nikola Beková

Recenze

Věčné téma individuální svobody a prostoru pro osobní štěstí v odlidštěném totalitním politickém a společenském systému přivezl velmi sympatický soubor z Liberce zpracované na základě předlohy Niny Špitálníkové.

Zvolil si pro svou interpretaci jednoduchý znakový systém: jednotné světlé oblečení a kontrastní červeň pionýrských šátků/oprátok a několika mála dalších rekvizit – provazu a knížek, které se proměňují v různé předměty podle potřeb jevištních situací.

Hlavním znakem příslušnosti k systému je pionýrský šátek symbolizovaný smyčkou z červeného provazu uvázanou kolem krku.

Ostré a přesné zpracování kolektivních scén kontrastuje s intimními scénami mezi matkou a dcerou vyloučenými ze systému pro politický prohřešek matky. Ta se snaží svou dceru vést k odvaze, samostatnosti a nezávislosti. Její výchovu symbolizuje věta: „Abys získala, co si

přeješ, to, co si opravdu přeješ, musíš být silná a překonat překážky.“ Zdá se, že obě ženy toto přesvědčení spojuje a dává jim sílu přežít v soukolí bezohledného totalitního stroje, který je obklopuje, a hrozí pohltit každého, kdo stojí stranou.

Na konci představení se ukáže, že tím největším přáním dcery je přijetí kolektivem symbolizované slavnostním uvázáním pionýrského šátku. Toto rozhodnutí dcery vedené doslovně ve smyslu oné výchovné poučky uvazuje její matce kolem krku stejný provaz – tentokrát jako oprátku. Bylo vidět, že představení je z velké části kolektivní dílo. Obrazy totality byly ztvárněny velmi sugestivně a s naléhavostí, a to přes to, že žádný člen divadla s výjimkou režisérky a vedoucí souboru Milošlavy Čechlovské nemohl mít s životem v totalitním světě žádnou osobní zkušenost.

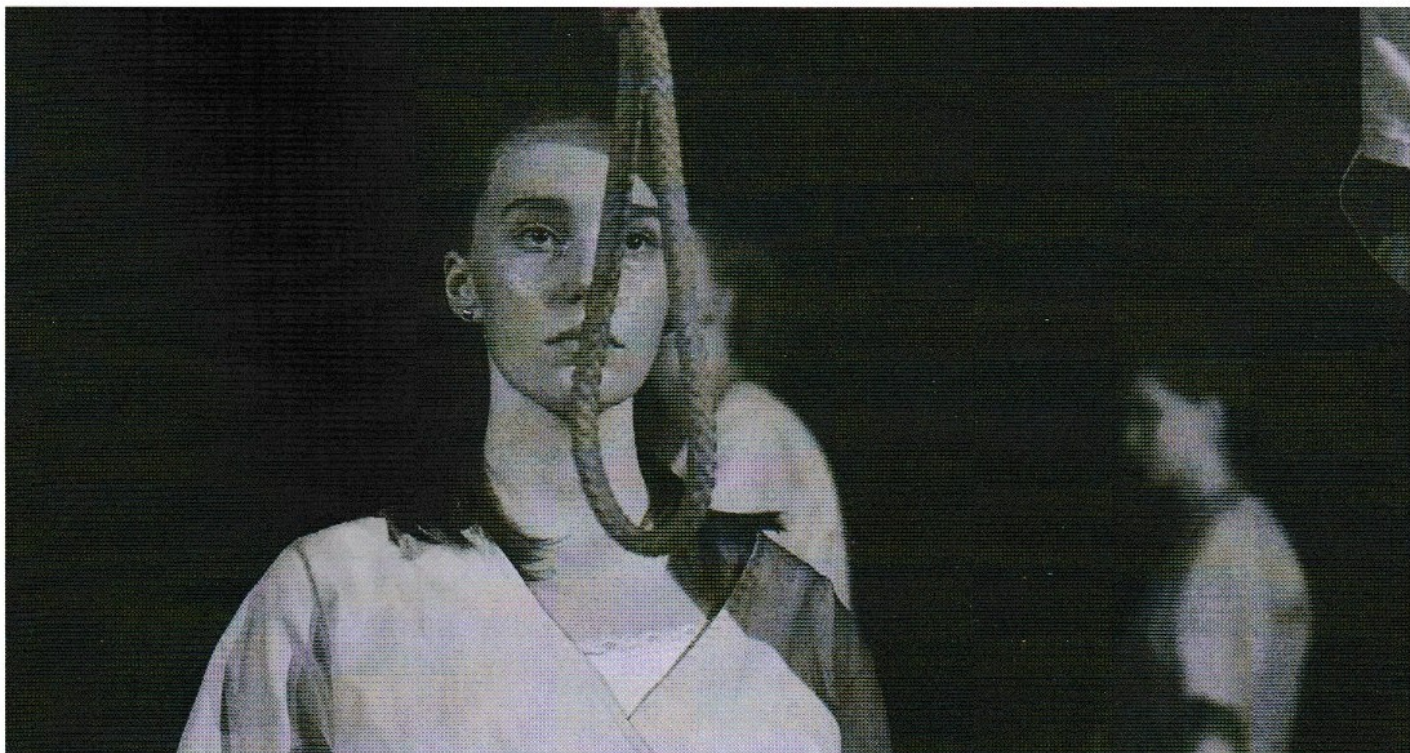
Z mého pohledu byly však právě tyto kolektivní scény až příliš obecné – jakoby rozostřené. Kdyby nebylo dáno kontextem, že se jedná o totalitu severokorejského režimu, mohlo jít o obraz jakéhokoli podobného útlaku. Rád

bych viděl větší přesnost ve vystavění oněch obrazů – jejich zkonkrétnění a zpřítomnění. Také bych se přikláněl k tomu, aby byla útočná agresivita zmanipulované společnosti podstatně samozřejmější, šedší, všednější a osudově neodbytnější – jsem přesvědčen, že by pak nejen byla blíže pravdě komunistické totality, ale i divadelně by působila mnohem hrozivěji.

Velkým kladem představení je pro mě především autentický kolektivní výkon souboru. Prostorem pro posun od rozhořčeného divadelního nesouhlasu k hlubšímu a propracovanějšímu tvaru by pak dle mého soudu mohla být práce na popření jednoznačných prvoplánových znaků v kolektivním jednání a jejich nahrazení jemnější a detailnější prací vyhýbající se zavedeným inscenačním obrátům a klišé.

Filmové doporučení mimo rámec tohoto textu – zpracování obrazu nacistické totality jazykem zcela se vyhýbajícím zavedeným klišé anebo jejich úplným převrácením: Králíček Jojo (Taika Waititi, 2019).

Akram Georgi

Rozbor divadla poezie

V pátek jsme měli ke zhodnocení představení **Svědectví o životě v KLD** libereckého souboru **Bezejména** v režii **Miloslavy Čechlovské**.

Možnost prvního výkopu dostali obligátně diváci. První slečnu to silně zasáhlo, rozplakali ji to, což se jí stává velmi zřídka. Byl to pro ni tak silný zážitek, že jí přijde nepatřičné říkat, že se jí to líbilo. Na konci se jí nechtělo tleskat, nutila se do toho, protože nešlo zatleskat tomu, co se na pódiu odehrávalo. Další dvě slečny zmínily, že četly předlohu Niny Špitálníkové, která je zasáhla. Představení dle nich proto na ně až tolik nezapůsobilo. Recitátorka Renata zdůraznila zejména scénu u hranic. Při hromadném křiku měla husí kůži a lekla se. Úklona pro ni byla moc rychlá, potřebovala by se chvíli jen koukat a být smutná. Jarka Holasová moc poděkovala za odvalu, že do tématu šli. Je cenné, že se potkali s tím, co nemohli vzhledem k věku v životě zažít, a přitom to bylo uvěřitelné. Zaujal ji obrovský červený znak šátku/oprátky. Byly tam však některé nepřesnosti, které celek rozptylovaly a nabourávaly. Měli by s hlavní rekvizitou pracovat do důsledků. Každý má jinou hranici, kdy to lze přijmout a kdy už se cítíme citově vydírání a ždímaní, což se v některých obrazech pro ni stalo. Poslední odvážná dívka doporučila, aby si slabší povahy nesedaly do první řady. Uvažovala o tom,

že bude muset odejít, jak to na ni bylo intenzivní, ale nechalo to pro ni to, co mělo. Není ji z toho úplně dobře, ale aspoň ji tím donutili nad tématem přemýšlet.

Vít Malota za porotu započal diskuzi. Je podle něj za představením vidět ohromná spousta práce a bylo dobře pustit se do tohoto tématu a prožít si ho. Zmínil, že hranice únosnosti je pro každého diváka jiná, a to ve dvou rovinách. Někdy je to pro diváka až tak intenzivní, že má chuť odejít. Někdy se naopak tak tlačí na pilu tím, že se to divák raději nedotýká a přestane ho to zajímat. Ke štěstí z viděného mu chybělo, že hlavní představitelka v závěru z role rázem vystoupila, a tím pádem to publikum nedoprožije. Inscenovat obrazy totalitní moci je ošemetné, zajímalo by ho více jednotlivé osudy a příběhy. Přemýšlí o hranici dokumentárního pohledu a kvaizipsychologického prožívání. Promluvy jednotlivých postav byly příliš technické a mechanické. Přeríkávali to jako stroje, vyjma hlavních dvou postav zde nebyly žádné živé bytosti, se kterými by šlo jít. Potřeboval by si někde odechnout, aby poznal, že jsou to stále lidé.

Vojta Bárta po krátkém Emíliinu zpěvu pionýrské písně navázal, že děkuje za velkou odvalu uchopit současné politické téma. Je zde cítit duše kolektivu. Ohledně otázky

míry připomněl, že si přečetl rozhovor s autorkou předlohy, kde ho upoutala věta, že i v totalitě je možno do jisté míry prožít šťastný a naplněný život. Z mnohohrstevnatých lidských svědectví si soubor vybral jen ty ostré barvy „podtržené silnou tužkou“. Je zde paradox toho, že vlastně o té zemi víme strašně málo. Ač je obecná shoda na tom, že Severní Korea je peklo na zemi, jak je to uchopené a valené přesvědčení o tom, že je to peklo a to je pro něj už za hranou. Hodila by se zde větší forma dokumentárnosti a otevírání příběhů. Ocenil dramaturgii, která je chytře vybudovaná. Celkově však jsme podle něj viděli jen to, co si myslíme už předem.

Ema Zámečnicková se sklonila nad nádhernou čistou dramaťáckou prací v nejkladnějším slova smyslu. Všichni tam byli za sebe a byli dobře vybavení. Taky by ráda více slyšela jednotlivé příběhy, nebo alespoň ten jeden, se kterým by se dalo jít. I v totalitě je možno žít a má to více nuancí. Mělo by se lépe pracovat s šátkem, hráli s ním jen, když byli na řadě, ale znak je zde pořád. Na konci by s námi měli držet ten pocit, který vyvolali. Měli by ho nechat „dozvuknout“. Vít Malota doplnil, že je úkol herců udržet koncentraci i během děkovačky.

Akram Georgi ocenil výběr tématu, jen mu zde vystávaly některé otázky, které ho trá-

pí. Kdyby byli herci v hnědém, bylo by to o třetí říši, kdyby byli v rudém, tak o Sovětském svazu. Je sice pozitivní, že se zde pojmenovává mechanismus totality, ale je to málo zacílené, zaměřené a celkově všeobecné, což může být nakonec i nudné. Bylo tam od nich příliš kolektivních emocí. Totalitní režimy jsou však sestaveny jako mlýnek na maso, kde se jen točí klikou a ven to jde mrtvé. Toto ukázat by bylo ještě děsivější. Celkově to nebylo špatné, ale mohlo to být ostřejší, zlejší a sušší, kdyby dokázali zkrotit tělesnou sílu. To mu chybělo k tomu, aby se na konci rozplakal.

Jitka Šotkovská na rozdíl od zbytku poroty byla s předloženým tvarem spokojená a měla radost. Citová míra zde pro ni byla adekvátní. Jsou zde mezery v práci se znakem a občasným vypadáváním z rolí. Obraznost zde velmi fungovala a i příběh byl velmi rafinovaně vystavěn, a to i divadelně. Na rozdíl od Vojty by zde vzhledem ke stopáži nechtěla víc individuálních příběhů. Hlavní motiv vztahu s rodičem je vzhledem k věku souboru dobře vybraný. Více dokumentární divadlo by potřebovalo mimořádně vybavené herce, aby to nepřerostlo v citové vydírání, což by pro dramatařky nemuselo dopadnout dobře. Nejvíce si z viděného odnesla snahu postihnout systém, ve kterém se neztrácí individuální člověk. I totalitní mašinerii tvoří konkrétní lidé.

Akram Georgi dodal, že možná lehce popře svá předchozí slova v reakci na Jitku s tím, že je zde možná opravdu zajímavě provedené napětí mezi individuálním člověkem a tím, jak se z něj stane součástka systému. Dále doporučil zhlédnout film *Králíček Jojo*, který ukazuje, že extrémní věci je možno vyprávět nepřemočaře i tak, jak se to nemá a nesmí. A výsledek, ač děsivý, tak je stále lidský. I o drsných věcech lze mluvit úplně jiným jazykem.

Vít Malota dodal, že scéna zahánění do kouta s oprátkami zde byla dodána později a je podle něj nadbytečná. Sdělení se nemusí násobit.

Pro **Jitku Šotkovskou** zde fungovaly i silové části křiku, kdy to bylo nepříjemné tím správným způsobem. Vojta Bárta ohledně hluků a křiků zmínil, že by si zasloužily větší pozornost a nemělo by se gradovat jen hlasitostí, ale i intenzitou.

Na závěr se dostal ke slovu soubor. Nejdříve prý kolektivně řešili, co je trápí. Poté vzniklo konkrétní téma a až naposled režisérka přinesla předlohu, ze které vycházeli. Ohledně psychohygieny souboru po těžkém tématu nejsou deprivováni, protože jsou výborný a sehraný přátelský kolektiv.

Vítězslav Adamec

Sobotní zamyšlení čpící havlovinou

Teď si zavnímáme. Pojdme komunitně ohledávat hranice prostějovského mikrokosmu. Přichází postava osudu s páskou na očích a oznamuje, že se nacházíme v hermeticky uzavřeném prostoru, v mini vesmíru, odkud se nedá uniknout do obyčejné reality. Také tu neplatí nic z běžného života. Nabízí se bezbřehé možnosti. A zkrátka nepojedeš nikam. Žádná Paříž a lanýže. Teď tady zůstaneš navěky, na pořád. A s náma.

Co se bude dít dál? Začnou se lidé random párovat? Založí Mumuland? Pojdme se nad tím dnes u Vašuta zamyslet.

Na starejch mapách je Mumuland.

Nahatej ostrov, kde ví, co chtěj.

Nemaj tam banky a parlament.

Mumuland najdem a neslezem z něj.

Pavčina Štěpánka Borská

Smrt archaismů

Básnicko-slamový seminář Tima Postovita

S obzvláštní radostí jsem se zúčastnil semináře **Poetry slam**, poněvadž ho má pod palcem básník, slamer, překladatel a můj dobrý přítel **Tim Postovita**. Seminář začal na louce ve Smetanových sadech, kde jsme se pod košatým stromem usadili do kroužku. Tim začal výzvou: „Vymaňme se z osidel situace, kdy zdánlivě nejde tvořit!“ Luční chvíle byly věnovány hledání „zástupných pojmenování ozvláštěným pohledem na skutečnost“. Jak to provést?

Měli jsme si představit jeden z kalendářních měsíců a jeho

hlavní atributy, avšak právě bez použití názvu a jeho atributů, a to vše v rozsahu 100 slov. Byla to velice inspirující výzva, která mi osobně naprosto přirozeně a kouzlem rozšířila poetické póry (výsledek si můžete přečíst v mém úvodníku). Po čtvrt hodině jsme byli hotovi a Tim se v tu chvíli všech zeptal, kolik použili přídavných jmen. Bylo jich od tří do dvaceti. Následně jsme je měli s chutí všechny vyškrtat a buď najít jiný způsob, jak je nahradit, anebo je jen bez ničeho škrtnout. „*Přídavná jména jsou zkratky pro lidi, kteří neumí básnit. Bez nich jde o stejný adrenalin,*

jako pohybovat se bez jistění ve skalách,“ osvětlil Tim svůj básnický pohled, ale zároveň v nadsázce zmínil, že nechce působit jako protiadjektivní fašista.

Poté jsme si postupně v kruhu začali říkat své měsíční básně v próze a hádali, který je který. Překvapivě téměř vždy alespoň jeden ze seminaristů měsíc uhádl, ač texty byly často velmi záhadné a zašifrované. Diskuze se také stočila k zapojení archaismů, které bychom měli užívat podle Tima velmi opatrně, pokud je básník nemá na uzdě. Větší výzvou je užít současný jazyk,

m a adjektivům!

archaismy podle něj příliš instantně navozují pocit tajemnosti.

Do luční slamově-básnické seance zasáhla postupující bouře a liják, takže jsme se přesunuli do útulných ječmínkových komnat, kde jsme pokračovali s prezentací svých kryptických měsíčních textů. „Je těžké vytvořit metaforu silnou, aby zároveň nebyla průhledná,“ zmínila jedna ze seminaristek.

Po tomto cvičení již seminaristé individuálně pracovali na svých slamových a básnických textech do dalších dní semináře, část seminaristů dostala speciální úkol popsat aktuální stav, atmosféru či věc (např. polínko u krbu) pomocí zástupných pojmenování. Na závěr dostali seminaristé dvě básně od básníků Ivana Wernische a Milana Děžinského, u kterých měli do dalšího dne zhodnotit, jakým způsobem se odlišují v práci s metafo-

rou. V dalších dnech se více zaměří i na performativní stránku poezie přecházející do slam poetry, takže se účastníci mají ještě na co těšit. Bylo to pro mne osvěžující odpoledne a donutilo mne to zamyslet se nad tím, kolik sám já mám v této reportáži přídavných jmen. 36? Jaj, musím se ještě hodně učit...

Vítězslav Adamec

/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/

/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/

Nokturno

*Hlídáme vlky dlouho do noci
Pak sníme lunu
Zůstanou jámy plné hvězd
Tma voní jako námel sladce*

*To se nám zrovna nejvíc spát chce
a přemýšlíme jak smrt oslovit
Bez ní by nebylo dětství
krajina duté svobody stébel*

*Jan Skácel
(KVĚTY Z NAHOŘKLÉHO DŘEVA (výbor))*

/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/

/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/Skácel/100/x/

Wolkráč zelenější aneb Prostějovský Green Deal

Ukazuje se, že moje burčující ekosnažení, zasívání zrna environmentální uvědomělosti začíná přinášet první plody. Včerejší výzva k nasazení vlastního těla pro spravedlivější svět byla vyslyšena. Hrdinkou se stala spoluredaktorka Nikola Beková. Po celonočním odhodlávání v místních restauračních zařízeních, jmenovitě Klub 27 a Bonver neboli Vašut, vtrhla odhodlaná barikádnice do šéfredaktorkova pokoje a jala se sveřepým zalehnutím blokovat Kunclovu postel. Gesto to bylo rozhodně majestátní, záhadou však zůstává, jaká byla motivace jejího aktivistického jednání. V avionském pokoji se nenachází žádné rypadlo ani jukebox k okupování, jeho obyvatelé žijí sice bohémským, ale udržitelným životem. Že

by se rozhodla bojovat za sociální spravedlnost redakce a chtěla dát šéfredaktorovi najevo touhu po nehierarchickém a genderově vyváženém uspořádání redakčního kruhu? Nevím. Pokud je má domněnka pravdivá, je třeba vyzdvihnout Nikčín akcent na fakt, že

proměna environmentální jde ruku v ruce s proměnou sociální. A to je nadmíru správné. Na závěr stačí jen dodat, že po celonočním bdění a půlhodinové blokádě zvládla ještě úspěšně složit zkoušku z pozemního stavitelství. Ještě že takové ženy v redakci máme!

Vítek Staša

Čtvrteční inscenace **Svědectví o životě v KLDŘ** libereckého souboru **Bezejména** dovedlo lapidárně vystihnout děsivost totalitního režimu i skrze zvolené hudební prostředky. Monumentální hymny, grandiózní spartakiádní orchestrion proložen industriálem továrních píšťal, kladiv a páry. Vybočení z rytmu – trest! Lidskost překvapivě uchovala disonantní, ale čistá schönbergovská polyfonie všech hlasů, což bylo pro mne obdivuhodné. „*Americký opice – šly do márnice!*“

Poté jsme se (někteří) přesunuli na kotěrovskou zahrádku na koncert pražské

kapely **MarZ** pod pomyslnou taktovkou zpěvačky Markéty Zdeňkové. Bohužel jsem vzhledem k nedostatku času jen prošel lehce okolo, i přesto se mi však zdálo, že se Markéta ještě více posunula do experimentálnosti a rozbití hudebních struktur. I přesto si však uchovala písňovost, která překvapí i oblaží. Dle očitých svědků též procházejících okolo byli diváci nadšení.

Úplný závěr večera tentokrát výjimečně patřil opět divadlu. V charmsovském představení **Zrzek** karlovarského souboru **D3** jsem poněkud ve střetu zájmů, ale budu se snažit být plně objektivní. „*Otče náš, i že jesi na něbesech, da*

svjatitsja imja tvoje,“ znějí ruské chóry pravoslavných chrámů. Z kostela do cirkusu, „člověk je stvořen ze tří kusů“. Nejvíce si vychutnávám erotické vzdechy sestupných glissand na houslových strunách, prsty sjíždí pomalu, ale jistě... Konec v katarzi ovce bílé, která se vznáší nade vším, po které jsme se na závěr ještě vytrhli punkovým zrzečkem. Tak už snad o něm radši ani nebudeme mluvit...

Vítězslav Adamec

Hudební okýnko

Prostějovské poprvé

Je mi šestnáct nebo sedmnáct, přijela jsem sama bez učitelky recitovat na pankáče. Je něco okolo čtvrté hodiny ranní, vyskytnu se v načervenalém podniku s automaty, obrazem Marka Vašuta na stěně a lidmi s visačkou.

Vedle mě na schodě sedí jemný mužík. Má rozčuchané vlasy, úřednické brýle a bundu oblečenou jen na jedné paži. Konverzujeme v přerývaném rytmu a niterní upřímnosti o environmentální problematice ve společnosti, o našich matkách a diverzitě kameňů. Vzduch není prosycen jen pestrou paletou vůní kouřů, ale hlavně nadšením ze setkání, které se exponenciálně vyvíjí, dorůstá do svého maxima a nutí nás ke konfrontaci nedalekého hlučnějšího stolku místních. Začínáme docela ostře, raději mlčím, avšak mužík říká *vole* tónem, jako kdyby měl opravdu na mysli trávicí soustavu ptáků, díky čemuž připadá konfrontovaným neškodný. Jsme ve verbálně bezpečné zóně.

No víte, my jsme tady přijeli, přijeli jsme dělat sraz. Přijeli jsme dělat sraz fenomenologů. Tady máte to náměstí E. Husserla, což byl právě taky jeden takový fenomenolog, on to vlastně založil tak nějak, asi se to nebojme říct...

My to možná taky všechno nevíme, to nevadí, haha, a to, o tom tady jako diskutujeme. V té Duze tady právě, v tom domě, magistrátu. Máme to tady mezinárodní, to je krása Prostějova, že je blízko odkudkoliv. Já jsem z Finska. Asi mohu něco říct finsky no... ale to je trapné se takhle předvádět, i když vy si jinak budete myslet, že si vymyslím... No nemohu říci, že bych už takhle... Ale tak... (odkašlání si). Hei, olen fenomenologian professori. Olemme täällä konferenssissa, tapaamme kulttuuritalossa ja keskustelemme. Saatamme ajatella nyt vähän, mutta en kerro sinulle tšekkiksi. Mitä muuta voin kertoa sinulle? Nautin fenomenologiasta, se on ollut intohimoni ensimmäisestä luokasta lähtien, heti sen jälkeen, kun roskamiehet jättivät minut... haha

Jsem ohromena nejen mužikem, ale celým festivalem. Ať žijí setkání! Každou cestu do redakce si užívám, a to i proto, že je na mě políčena spousta takových střetnutí:

1. Vycházím z pokoje, беру si klíče a s úsměvem vracím jednomu z vrátných charakterního hotelu Avion (viz Prostějovské poprvé ve třetím čísle).

2. Po cestě na prostějovský magistrát se městem trousí různé existence, se kterými je dobrý zvyk se pozdravit a pronést pár floskulí o čtvrtěční bouřce.
3. Vchod přes magistrát je nejvíce exponovaná část, a to hlavně díky zájemcům o městské služby, čekajících s lístkem v ruce na jejich chvíli, na které mírně pokývnu.
4. Ve foyer je jistota slečna Matylda (má před sebou kartičku *Ubytování*) a krátkovlasá paní na baru.
5. Zahýbám do chodby za bočními skleněnými dveřmi, mímím poloroštové požární schodiště, kde si zrovna dává cigáro pauzu naše redaktorka Štěpánka.
6. Konečně jsem v redakci.

A večer se zase všichni potkáme ve Dvacetsedmičce, jako kdyby to bylo poprvé.

Nikola Beková

Redakce Wolkrova Prostějova 2022

Martin Kuncl, Nikola Beková, Vítězslav Adamec, Pavlína Štěpánka Borská, Tereza Jindrová, Vít Staša Foto: Marek Gerhard
Vydává NIPOS ARTAMA
neprošlo jazykovou korekturou